

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249061

ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกายในจังหวัดนครสวรรค์

ชวัญญา พังศิริฉวี

วิทยานิพนธ์ส่งมอบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นสำเนาหนึ่งของกองการศึกษา

คลังข้อมูลปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

๖๐๐ ๒๕๔ ๓๘๓

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

249061

ปัจจัยทำนายนามคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกายในจังหวัดนครสวรรค์

สัชฌายา ทังหิรัญญ

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

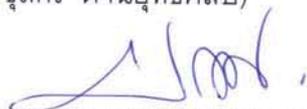
พฤษภาคม ๒๕๕๕

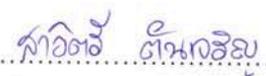
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

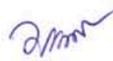
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิต
ของผู้พิการทางกายในจังหวัดนครสวรรค์" ของ สวิชญา ทั้งิรัญ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน
(ดร. รุตติอาภา ตั้งคำวานิช)

.....กรรมการ
(ดร. ชูลีกร ด่านยุทธศิลป์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปกรณ์ ประจันบาน)

.....กรรมการ
(แพทย์หญิงสวาทวีร์ ตันเจริญ)

.....กรรมการ
(ดร. วรณวดี เนียมสกุล)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณิงนิจ ภูพัฒน์วิบูลย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ ดร.ชูลีกร ด้านยุทธศิลป์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณัม ประจันบานและแพทย์หญิง สาวิตรี ดันเจริญ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.ฐิติอาภา ตั้งคำวานิช ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.วรรณวดี เนียมสกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็น แนวทางสำคัญทำให้ผลงานวิจัยนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมสมัย รัตนกรีกิตติกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา ประดิษฐ์สุสถาพร แพทย์หญิงปานจิตร วรรณภีระ นายแพทย์กิตติโชติ มาลาภรณ์ และ นางฐานา ธรรมคุณ ที่ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ด้านความตรงเชิงเนื้อหาของ เครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างผู้พิการทางกาย ในจังหวัดนครสวรรค์เป็นอย่างสูง ที่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและยินดีให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณสาธารณสุขและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอโกรกพระ อำเภอท่าตะโก อำเภอไพศาลี อำเภอบรรพตพิสัย และ อำเภอลาดยาวที่ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก

ขอขอบพระคุณกำลังใจจากครอบครัว รวมทั้งเพื่อน ๆ พี่น้องร่วมสถาบันที่มีความเอื้อเฟื้อเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมาและขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานทุกคนที่เป็น กัลยาณมิตรและให้การสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สวิชญา ทังหิรัญ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยทำนายคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกายในจังหวัดนครสวรรค์
ผู้วิจัย	สวิษฐา ทังหิรัญ
สถานที่ปรึกษา	ดร.ชูลีกร ด้านยุทธศิลป์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปกรณ์ ประจันบาน แพทย์หญิง สาวิตรี ต้นเจริญ
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ พย.ม. สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554
คำสำคัญ	คุณภาพชีวิต ผู้พิการทางกาย

บทคัดย่อ

249061

การวิจัยเชิงทำนายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตและตัวแปรทำนาย ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ การมีสัมพันธภาพในครอบครัว และการมีส่วนร่วมกิจกรรมของสังคมของผู้พิการทางกายในจังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้พิการทางกายที่อาศัยในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 364 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการมีสัมพันธภาพในครอบครัว แบบสอบถามการมีส่วนร่วมกิจกรรมของสังคม และแบบสอบถามคุณภาพชีวิต ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.75, 0.96 และ 0.92 ตามลำดับ และทดสอบความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.82, 0.86 และ 0.86 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

คุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกายอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 63.8 และปัจจัยที่มีอิทธิพลและสามารถทำนายคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ได้แก่ เพศ การมีสัมพันธภาพในครอบครัว และการมีส่วนร่วมกิจกรรมของสังคม ซึ่งตัวแปรทั้งหมดนี้สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 14.72 ($R^2 = 0.147$) และการมีสัมพันธภาพทางสังคมสามารถร่วมทำนายได้สูงสุด สมการทำนาย ดังนี้

$$\hat{Z} (\text{คุณภาพชีวิต}) = 0.397(\text{การมีสัมพันธภาพในครอบครัว}) + 0.238(\text{เพศหญิง}) - 0.549(\text{การมีส่วนร่วมกิจกรรมของสังคม})$$

Title PREDICTING FACTORS OF QUALITY OF LIFE IN PERSONS WITH PHYSICAL DISABILITY IN NAKHON SAWAN PROVINCE

Author Sawitchaya Thanghiran

Advisor Chuleekorn Danyuthasilpe ,RN,Dr.P.H.

Co-Advisor Assistant Professor Pakorn Prachanban, Ph.D.
Sawitree Tunjaroen, Dip.Thai Board of Family Medicine

Academic Paper Thesis M.N.S. in Community Nurse Practitioner,
Naresuan University, 2011

Keywords quality of life, persons with physical disability

ABSTRACT

249061

The purposes of this predictive correlation research were to study quality of life and to investigate the influencing factors in predicting i.e. sex, age, incomes, relationship in family and social participation among persons with physical disability in Nakhon Sawan Province. The subjects consisted of 364 Persons with physical disability and randomly selected through multi-stage sampling technique. An instrument composed of questionnaire of relationship in family, social participation and quality of life. The content validity of them were 0.75, 0.86 and 0.92 and reliability with Conbrach's alpha coefficient were 0.82, 0.86 and 0.86, respectively. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation ,Pearson's product moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression. Results revealed that qua 63.8 % of persons with physical disability had medium level of quality of life. The factors that statistical significant (p -value < 0.05) influencing the quality of life were sex, relationship in family, and social participation. Additionally, sex, relationship in family and social participation could significantly predict the quality of life by 14.7% ($R^2 = 0.147$) and the

highest predictive power was relationship in family The standard predictive equation was

$$\hat{Z} \text{ (quality of life)} = 0.397(\text{relationship in family}) + 0.238(\text{sex}) - 0.549(\text{social participation})$$

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550-2554.....	8
ระบบการดูแลและสวัสดิการผู้พิการ.....	12
ความหมายและประเภทของผู้พิการ.....	13
ผลกระทบของความพิการทางกาย.....	17
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผู้พิการ.....	19
แนวคิดคุณภาพชีวิต.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	41
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิจัย.....	44
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล.....	44
ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกาย.....	52
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับคุณภาพชีวิตผู้พิการ ทางกาย.....	60
ส่วนที่ 4 ตัวแปรพยากรณ์ที่ร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตผู้พิการทางกาย.....	61
5 บทสรุป.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผลการวิจัย.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	78
ประวัติผู้วิจัย.....	88

สารบัญญัตราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามเพศ.....	44
2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามอายุ.....	45
3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	45
4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามผู้พักอาศัยร่วม.....	46
5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามอาชีพ.....	46
6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามรายได้.....	47
7	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามแหล่งของรายได้.....	47
8	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามการรับข้อมูลข่าวสาร...	48
9	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร....	48
10	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามการมีโรคประจำตัว.....	49
11	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามสิทธิ/สวัสดิการ ด้านสุขภาพ.....	49
12	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามแหล่งบริการด้านสุขภาพ	50
13	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามลักษณะความพิการ.....	50
14	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้พิการทางกาย จำแนกตามลักษณะการเกิด ความพิการ.....	51
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีสัมพันธภาพในครอบครัว ของผู้พิการทางกาย.....	52
16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมของสังคม ของผู้พิการทางกาย.....	53
17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพทางกายของผู้ พิการทางกาย.....	54
18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตด้านจิตใจของผู้พิการทางกาย.	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตด้านสัมพันธภาพทางสังคมของผู้พิการทางกาย.....	56
20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมของผู้พิการทางกาย.....	57
21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกาย.....	58
22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายกับคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกาย.....	60
23	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R^2) และการทดสอบความมีนัยสำคัญของ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change) ในการทำนายคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกาย.....	61
24	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรทำนายคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางกายรูปคะแนนดิบ (b) และในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta).....	62

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	35
-----------------------------------	----